ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Εὐαγγέλιον τῆς ΙΓ' Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ.

(*Λουκ. 18, 21—27*).

Ἡ ἱστορία τοῦ πλουσίου νεανίσκου. — Ἡ ἀνάγκη τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἐξομολόγησις.

«Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω»;

Ἡ σήμερον ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγινωσκομένη εὐαγγελικὴ περικοπὴ διαλαμβάνει τὴν ἱστορίαν τοῦ πλουσίου νεανίσκου, ὁ ὁποῖος προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα ἐρωτήσῃ αὐτὸν τί πρέπει νὰ κάμνῃ, ὅπως κληρονομήσῃ τὴν αἰώνιον ζωήν. Ἡ ἰδία εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀνεγνώσθη καὶ κατὰ τὴν δωδεκάτην Κυριακὴν μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. Ἐπειδὴ δὲ τότε ἀρκετὰ λεπτομερῶς περιεγράψαμεν (ἰδ. φυλλάδ. ΛΓ') τὰ κατὰ τὴν διδακτικωτάτην ταύτην ἱστορίαν, ὅπως διηγοῦνται αὐτὴν καὶ οἱ τρεῖς ἱεροὶ Εὐαγγελιστοὶ Ματθαῖος, Μάρκος καὶ Λουκᾶς, διὰ τοῦτο καλὸν κρίνομεν ν' ἀφιερώσωμεν σήμερον τὸν λόγον εἰς θέμα πολὺ ἐνδιαφέρον, ἀφορμὴν λαμβάνοντες ἐκ τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς.

Ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ νεανίσκος τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν ἠρώτησεν αὐτὸν τί πρέπει νὰ κάμνῃ ἵνα σωθῇ, καὶ ἐξέθηκε λεπτομερῶς τὴν ὅλην ψυχικὴν αὐτοῦ κατάστασιν ἐνθυμίζει εἰς ἡμᾶς ἓν ἰδιαίτερον καθῆκον παντὸς χριστιανοῦ, τὸ καθῆκον τῆς **ἱερᾶς ἐξομολογήσεως.** Εἶναι λυπηρόν, ἀλλὰ καὶ ἀληθές, εὐλογημένοι χριστιανοί, ὅτι τὸ καθῆκον τῆς

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І. МЕЧНИКОВА

ἱερᾶς ἐξομολογήσεως ἔχει παραπολὺ παραμεληθῇ εἰς τὰς ἡμέρας μας. Καὶ ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι οἱ περισσότεροι χριστιανοὶ τῆς σήμερον δὲν ἐξομολογοῦνται δυστυχῶς ἢ καὶ ἐξομολογούμενοι δὲν κάμνουσι τοῦτο ὅπως πρέπει, ἂς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι δὲν λέγομεν καθόλου ὑπερβολήν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς θὰ προσπαθήσωμεν δι' ὀλίγων νὰ δείξωμεν σήμερον, ὁπόσον ἀναγκαῖον πρᾶγμα διὰ τὸν χριστιανὸν εἶναι ἡ ἀληθινὴ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις, καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνηται αὕτη ἵνα φέρῃ ψυχωφελεῖς καρποὺς καὶ σωτήρια ἀποτελέσματα.

Ἀναγινώσκομεν εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅτι, ὅταν ὁ Πρόδρομος καὶ βαπτιστὴς Ἰωάννης ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἵνα προετοιμάσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κάμῃ αὐτοὺς ἀξίους νὰ δεχθῶσι τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας, τότε προσεκάλει καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν λαὸν εἰς μετάνοιαν καὶ ἐξομολόγησιν, ὁ δὲ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν, ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ ἐζήτουν καθεὶς παρ' αὐτοῦ ὁδηγίας περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ζῶσι καὶ πολιτεύωνται ἵνα ἀρέσωσιν εἰς τὸν Θεόν. Ὅταν δὲ πάλιν ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ φιλάνθρωπος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἤρχισε τὸ κήρυγμα αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν, κήρυγμα Εὐαγγελίων συγχωρήσεως καὶ χάριτος ἀπὸ μέρους τοῦ Θεοῦ, τότε ὁ πρῶτος λόγος αὐτοῦ ὑπῆρξε τὸ **«μετανοεῖτε»** (Ματθ. 4,17. —). Τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις ἦτο ἐξ ἴσου ἀναγκαία διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ εἰς τοὺς πρὸ Χριστοῦ καὶ εἰς τοὺς μετὰ Χριστὸν ἀνθρώπους. Ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγησις εἶναι κυριώτατον σημεῖον συναντήσεως μεταξὺ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καὶ ὅπως εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην βλέπομεν ὅτι τὰ δάκρυα καὶ ἡ ἀληθινὴ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις τοῦ βασιλέως Δαυὶδ κινοῦσι τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ καὶ δίδουσιν εἰς αὐτὸν πλήρη συγχώρησιν, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἤτοι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἔχομεν πλεῖστα παραδείγματα τῆς μεγάλης δυνάμεως τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως: Ἐνθυμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τοῦ τελω-

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ І. МЕЛЬНИКОВА

νου, τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου, τὴν μετάνοιαν τῆς ἁμαρτωλοῦ γυναικὸς καὶ τὰ πικρὰ δάκρυα τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Ἀλλ' ὅπως ἐννοήσωμεν τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως ἀνάγκη νὰ λάβωμεν κατὰ νοῦν καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Ἡ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις εἶναι μυστήριον. Εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ σωτηριώδη μυστήρια τῆς πίστεως ἡμῶν. Καὶ διὰ μὲν τοῦ μυστηρίου τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ὁ χριστιανὸς ἀναγεννᾶται εἰς νέαν ζωὴν διὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος καὶ διὰ μυστικῆς ἐνεργείας τοῦ παναγίου Πνεύματος. Διὰ δὲ τοῦ ἁγίου Μύρου λαμβάνει ὁ ἐκ τῆς κολυμβήθρας ἀναγεννώμενος τὰ χαρίσματα τοῦ παναγίου Πνεύματος καὶ ὁπλίζεται δι' αὐτῶν, ὡς διὰ προφυλακτικῶν μέσων ἵνα δυνηθῇ ν' ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τοὺς πειρασμούς. Καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ νεογέννητον βρέφος ὁπλίζεται ἅμα ὡς γεννηθῇ ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ διὰ τῶν σπαργάνων καὶ ἄλλων μέσων, ἵνα ἀντιστῇ εἰς τὴν προσβολὴν τοῦ ψύχους καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας. Ὅπως δ' ὁ φυσικὸς ἄνθρωπος ἵνα τραφῇ καὶ μεγαλώσῃ ἔχει ἀνάγκην ὑλικῆς τροφῆς, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ διὰ τοῦ βαπτίσματος τῆς Κολυμβήθρας ἀναγεννώμενος πνευματικὸς ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην πνευματικῆς τροφῆς. Καὶ ὡς πνευματικὴ τροφὴ διὰ τὸν πνευματικὸν ἄνθρωπον, τὸν διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναγεννηθέντα χριστιανόν, χρησιμεύει πρὸ παντὸς τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας, ἤτοι τῆς ἁγίας Κοινωνίας καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διὰ τῆς ἁγίας Κοινωνίας ὁ χριστιανὸς ἀνανεώνει τὰς ψυχικὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἐνδυναμώνεται ἐν τῇ πίστει καὶ προκόπτει εἰς ἔργα θεάρεστα. Ἀλλὰ καθὼς εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου συχνὰ συμβαίνουσιν ἀσθένειαι, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Τί δὲ ἄλλο εἶναι πραγματικῶς ἡ ἁμαρτία ἀλλ' ἢ ἀσθένεια ψυχική; Καὶ τί ἄλλο εἶναι ὁ ἁμαρτωλὸς ἀλλ' ἢ ψυχικῶς ἄρρωστος; Τί ἄλλο εἶναι εἶς στεναγμὸς τῆς ψυχῆς διὰ τὴν ἐνθύμησιν τῆς ἁμαρτίας, μία ἀδιάκοπος στενοχωρία τῆς ψυχῆς διὰ μίαν κακὴν πρᾶξιν παρὰ μία πληγὴ τῆς ψυχῆς; Τί δὲ κάμνομεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὅταν εἴμεθα ἄρρωστοι, ὅταν ἔχωμεν πληγὰς εἰς κανὲν μέρος

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І.І.МЕЧНИКОВА

τοῦ σώματος, εἴτε εἰς τὰ ἐντός, εἴτε εἰς τὰ ἐκτὸς αὐτοῦ; Καταφεύγομεν τότε εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ ἰατροῦ καὶ χάριν τῆς θεραπείας μας κάκάμνομεν πᾶν ὅ,τι ὁ ἰατρὸς ἤθελε μᾶς διατάξῃ. Καὶ τώρα ἐννοεῖ, νομίζω, ὁ καθεὶς ποῦ τείνει ὁ λόγος. Ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀπείρῳ ἀγαθότητί του ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ ἰατροὺς καὶ φάρμακα διὰ τὰς ἀρρωστίας τῆς ψυχῆς μας. Ἰατροὶ τῆς ψυχῆς εἶναι οἱ πνευματικοί. Φάρμακα τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀληθινὴ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις. Ἀλλὰ καθὼς συμβαίνει πολλοὶ ἀσθενεῖς οὔτε εἰς ἰατρὸν νὰ καταφεύγωσιν, οὔτε τὰ ἰατρικὰ ὡς πικρὰ νὰ λαμβάνωσιν, ἀλλ' οὔτε πολλάκις καὶ τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν νὰ λέγωσι, τὸ ἴδιον δυστυχῶς συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς περισσοτέρους χριστιανοὺς τῶν ἡμερῶν μας. Δὲν προσέρχονται οὗτοι ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ ἀπὸ ἀμετανοησίαν εἰς τὸν πνευματικόν. Ἢ προσέρχονται μόνον ὀλίγην ὥραν πρὶν ἢ κοινωνήσωσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἵνα τοὺς διαβάσῃ, ὡς λέγουσι, ὁ πνευματικὸς τὴν εὐχήν. Καὶ ἔπειτα, ἐξακολουθοῦσι καὶ πάλιν νὰ ζῶσιν, ὡς καὶ πρότερον, μὲ τὰς αὐτὰς κακὰς σκέψεις καὶ τὰς ἰδίας κακὰς συνηθείας, τὰ μῖση, τὰ πάθη, τὰς ἁρπαγάς. Ἀλλ' ἂς μὴ αὐταπατώμεθα ἀδελφοί μου! Ὁ τρόπος οὗτος τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως ἀντὶ νά μας ὠφελῇ, τοὐναντίον μᾶς βλάπτει, ὡς καθεὶς ἐννοεῖ. Ἰδοὺ δὲ μὲ δύο λέξεις πῶς πρέπει ὁ χριστιανὸς νὰ ἐννοῇ καὶ ἐφαρμόζῃ τὴν μετάνοιαν·

α΄] Πρέπει νὰ λυπηθῇ εἰλικρινῶς δι' ὅ,τι κακὸν ἔπραξε, νὰ ἐξομολογηθῇ τοῦτο εἰς τὸν πνευματικὸν καὶ νὰ λάβῃ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ μὴ πέσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ἴδιον σφάλμα. Καί:

β΄] Νὰ προσπαθῇ καθημερινῶς νὰ γίνηται καλλίτερος τοῦ ἑαυτοῦ του, μιμούμενος τὸ καλὸν παράδειγμα τῶν ἄλλων καὶ ζητῶν πάντοτε ν' ἀρέσῃ εἰς τὸν τὰ κρυπτὰ τῶν καρδιῶν γινώσκοντα Θεόν. Τοῦτο εἶναι τὸ σύμβουλον τῆς ἀληθοῦς μετανοίας: **«Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν». Ἀμήν!**

24 Νοεμβρίου 1902.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. МЕЧНИКОВА
Наукова бібліотека ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА
02/09/25 902611 НБ ОНУ